

การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภทนิยาย
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาวอัมพร ทองใบ

006531

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๕๓

AN ANALYSIS OF EXTERNAL READING THAI NOVELS
AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL

Miss Amporn Thongbai

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภทนวนิยาย
 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โดย   นางสาวอัมพร ทองใบ

ภาควิชา   มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพ็ชรขอบ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
 หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สุประสิทธิ์ บุญาค

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

จันท อิ่มทรัพย์ .....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อิ่มทรัพย์)

สุจิต เพ็ชรขอบ .....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพ็ชรขอบ)

พรอมพรรณ อุดมสิน .....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรอมพรรณ อุดมสิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภท นวนิยายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อ นิสิต นางสาวอัมพร ทองใบ

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิต เพ็ชรชอบ

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภทนวนิยายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านลักษณะการประพันธ์ ด้านประเพณีปัญหา และด้านลักษณะรูปแบบ ตลอดจนคุณภาพของการพิมพ์

๒. เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย แล้วประมวลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หนังสืออ่านประกอบ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้าง เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเพื่อใช้วิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย ประเภทนวนิยาย และสร้างแบบสอบถาม ๑ ชุด เพื่อถามครูที่สอนวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ โรงเรียน โดยสุ่มประชากร ๑๐๐ คน ตอนนวนิยาย ๑ เรื่อง นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้คือ

๑. ครูมีความเห็นว่าหนังสือประเภทเรื่องสั้นเหมาะสมที่จะใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
๒. นวนิยายจะให้คุณค่าแก่นักเรียนมากในด้านความเพลิดเพลิน
๓. ในด้านการประพันธ์ นวนิยายที่มีคุณค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ "มาก" คือเรื่อง นิกกับพิม แว่ววัน แมงมุมเพื่อนรัก และพลายมลิวัลย์
๔. ในด้านประติงปัญหา เรื่องที่มีคุณค่าเฉลี่ยในระดับ "มาก" คือเรื่อง แว่ววัน และแมงมุมเพื่อนรัก
๕. ด้านรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ นวนิยายทั้ง ๕ เรื่อง อยู่ในค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง
๖. ปัญหาที่ครูประสบในการให้นักเรียนอ่านหนังสืออ่านประกอบ คือนักเรียนขาดความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   An Analysis of External Reading Thai Novels
                                  at the Lower Secondary Education Level

Name   Miss Amporn Thongbai

Thesis Advisor   Associate Professor Sucharit Pienchob, Ed. D.

Department   Secondary Education

Academic Year   1980

ABSTRACT

The Purposes of Study:

1. To analyze the external reading Thai novels at the lower secondary education level in writing and intellectual aspect, appearance and publishing quality.

2. To ask teachers' opinions at the lower secondary education level about the external reading Thai novels and to collect teachers' opinions concerning problems and obstacles in using the external reading as much as to welcome creative suggestions.

Procedures:

Questionnaires in the form of rating scales were constructed in order to analyze the external reading Thai novels. They were sent to 100 Thai language teachers in 26 public secondary schools in Metropolitan Bangkok, 100 teachers for each novel. The returned data were analysed statifically by means of percentage

arithmetic mean and standard deviation then tabulated and explained descriptively.

The Results:

The results of this research were as follows:

The teachers were of the opinions that:

1. short story was appropriate to be the external reading for the students at the lower secondary education level.
2. Thai novel offered entertainment value to the students at the high level.
3. concerning writing aspect novels which had value at the high level were NIK KAP PIM, WAEWWAN, MANGMUM PUANRAK and PLAI MALIWAN.
4. concerning intellectual aspect novels which had high value were WAEWWAN and MANGMUM PUANRAK.
5. concerning appearance and publishing quality all five novels were rated at moderate degree.
6. problems confronted the teachers were students lacking critical thinking skills.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความเมตตาเอาใจใส่ ได้รับความแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ควรปฏิบัติในการทำจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพียรชอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ **ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง** ในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล ที่ได้คำปรึกษาเกี่ยวกับโครงการเสนอวิทยานิพนธ์ กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุคมนตรี ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบทางคำสนธิติ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไข เกณฑ์กระดาษหนังสือและแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ คือ คุณนิรมาน วงศ์ระชะชัย คุณธีรยุทธ ชัยอินคำ คุณสุเพ็ญ พรหมลา คุณพิศวาท ลัดดากุล คุณชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ คุณไพศาล วงษ์ศิริ คุณทิพวรรณ นาคะสุวรรณ คุณนภาลัย สุวรรณธาดา

ขอขอบคุณ คุณสุมาลี มาเกิด อาจารย์โรงเรียนวัดสังเวช กรุงเทพมหานคร คุณอายุดี กุศลทัย อาจารย์โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี ที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับแบบสอบถาม คุณตศพร ประคองศิลป์ อาจารย์โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี ที่ช่วยเหลือด้านภาษาอังกฤษ และขอขอบคุณ คุณมาลี แก้วบุรงค์ อาจารย์โรงเรียนวัดราชาธิวาส กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความช่วยเหลือเรื่องแบบสอบถาม ให้ความรู้ทางการพิมพ์หนังสือเรียน และกรุณาตรวจพิสูจน์อักษรวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลงได้โดยดี นอกจากนี้ ขอขอบคุณคณะครูอาจารย์ทุกท่านจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่กรุณาให้ความร่วมมือ

ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้เขียนสำเร็จลงด้วยดี ทั้งนี้เพราะได้รับความรัก ความ
เอื้ออาทร และกำลังใจจากบิดา มารดา และน้องนิภา - อริยา ทองใบ ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

อัมพร ทองใบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทกวีภาษาไทย .....

ง

บทกวีภาษาอังกฤษ .....

ฉ

กิจกรรมประกาศ .....

ช

รายการตารางประกอบ .....

ฅ

บทที่

๑ บทนำ .....

๑

    ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....

๑

    วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....

๕

    ขอบเขตของการวิจัย .....

๑๐

    ข้อตกลงเบื้องต้น .....

๑๑

    ความจำกัดของการวิจัย .....

๑๑

    ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย .....

๑๑

    วิธีดำเนินการวิจัย .....

๑๒

    คำจำกัดความในการวิจัย .....

๑๓

๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....

๑๔

    หลักในการพิจารณาคัดเลือกหนังสืออ่านประกอบ .....

๑๔

    ความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น .....

๑๕

    ความหมายของนวนิยาย .....

๒๑

    องค์ประกอบของนวนิยาย .....

๒๕

    ประเภทของนวนิยาย .....

๓๐

    แนวในการพิจารณานวนิยาย .....

๓๓

    งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....

๓๗

๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๔๒
	ขั้นดำเนินการ	๔๒
	/เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๒
	ตัวอย่างประชากร	๔๓
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๕
	/การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕
๔	การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๘
	วิเคราะห์ทวินัย เรื่อง นิกกับพิม	๔๘
	วิเคราะห์ทวินัย เรื่อง แววดัน	๗๕
	วิเคราะห์ทวินัย เรื่อง แมงมุมเพื่อนรัก	๑๐๖
	วิเคราะห์ทวินัย เรื่อง เอมิเลยอดนักสืบ	๑๑๙
	วิเคราะห์ทวินัย เรื่อง พลายมลิวัลย์	๑๓๒
	ผลการวิจัยข้อมูลจากแบบสอบถาม	๑๕๐
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	๑๘๑
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๘๑
	ตัวอย่างประชากร	๑๘๒
	วิธีดำเนินการวิจัย	๑๘๒
	สรุปผลของการวิเคราะห์ทวินัย	๑๘๓
	สรุปผลที่ได้จากแบบสอบถาม	๑๙๐
	การอภิปรายผลการวิจัย	๑๙๔
	ขอเสนอแนะของผู้วิจัย	๒๐๐
บรรณานุกรม	.....	๒๐๓
ภาคผนวก	.....	๒๐๙
ประวัติผู้วิจัย	.....	๒๓๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	สถานภาพของครูภาษาไทย.....	๑๕๐
๒	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย	๑๕๑
๓	ประเภทของหนังสือที่ครูเห็นว่าเหมาะสมที่จะใช้ เป็นหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๕๓
๔	บุคลิกสันในการเลือกหนังสืออ่านประกอบให้นักเรียนอ่านในแต่ละโรงเรียน.....	๑๕๔
๕	ข้อสังเกตของครูต่อปฏิกริยาของนักเรียนในการอ่านหนังสืออ่านประกอบ	๑๕๕
๖	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณค่าจากหนังสือนวนิยาย.....	๑๕๖
๗	วิธีวัดผลการอ่านหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนที่ครูใช้	๑๕๗
๘	การวัดผลการอ่านหนังสืออ่านประกอบที่ครูเน้นหนักสำหรับนักเรียน	๑๕๗
๙	วิธีที่ครูประเมินผลการเรียนการสอนเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนภายหลังจากนักเรียนสิ้นสุดการเรียน	๑๕๘
๑๐	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่องนิกกับพิมิในด้านการประพันธ์	๑๕๙
๑๑	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่องนิกกับพิมิในด้านประเพณีองปัญญา	๑๖๐
๑๒	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่องนิกกับพิมิในด้านรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์	๑๖๑
๑๓	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่องแหววันในด้านการประพันธ์	๑๖๒
๑๔	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่องแหววันในด้านประเพณีองปัญญา	๑๖๔
๑๕	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อนวนิยายเรื่องแหววันในด้านรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์	๑๖๕
๑๖	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อเรื่องแมงมุมเพื่อนรักในด้านการประพันธ์	๑๖๖
๑๗	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อเรื่องแมงมุมเพื่อนรักในด้านประเพณีองปัญญา	๑๖๗

๑๘	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ เรื่องแมงมุมเพื่อนรักในค่านิยมและ คุณภาพของการพิมพ์	๑๖๘
๑๙	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ เรื่อง เอมิเลียคนักสู้ในค่านิยมประพันธ์	๑๖๙
๒๐	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ เรื่อง เอมิเลียคนักสู้ในค่านิยมประพันธ์เรื่องปัญญา	๑๗๐
๒๑	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ เรื่อง เอมิเลียคนักสู้ในค่านิยมและ คุณภาพของการพิมพ์	๑๗๑
๒๒	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ เรื่อง พลายมลิวัลย์ในค่านิยมประพันธ์	๑๗๒
๒๓	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ เรื่อง พลายมลิวัลย์ในค่านิยมประพันธ์เรื่องปัญญา	๑๗๓
๒๔	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ เรื่อง พลายมลิวัลย์ในค่านิยมและคุณภาพ ของการพิมพ์	๑๗๔
๒๕	ปัญหาของครูในการใช้หนังสืออ่านประกอบสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๗๕
๒๖	บุคคลที่ครูขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาการใช้หนังสืออ่านประกอบ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๗๖
๒๗	ปัญหาที่ครูประสบในการให้นักเรียนอ่านหนังสืออ่านประกอบ	๑๗๗

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย